

Europæisk erhvervsliv taber terræn

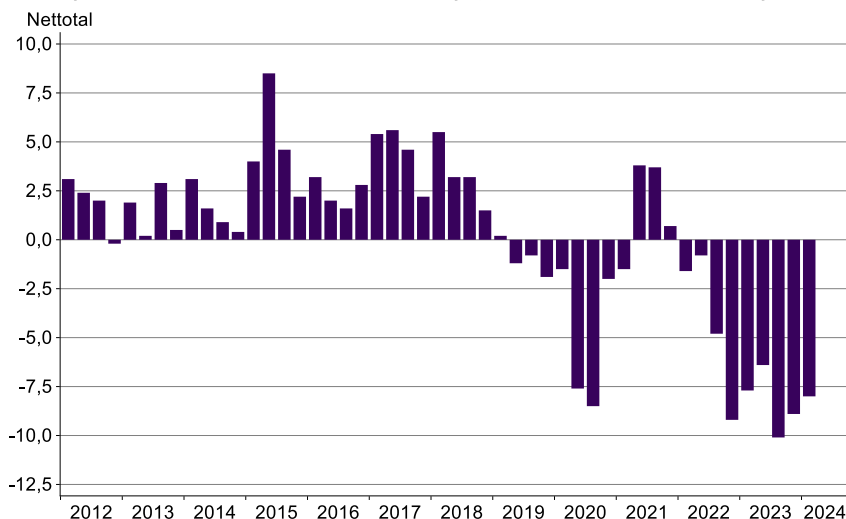
Der er en hård kamp mellem nationer om at tiltrække virksomheder for at skabe vækst og arbejdspladser. EU kommer fra et stærkt udgangspunkt, men ser desværre ud til at stå dårligere i den globale konkurrence.

Europæiske industrivirksomheder taber terræn

Europæiske industrivirksomheder taber terræn i forhold til deres konkurrenter fra resten af verden. Europa-Kommissionen følger løbende industrivirksomhedernes vurdering af deres konkurrenceevnemæssige position uden for EU. Over de seneste par år har der

Europæiske virksomheders konkurrenceevne uden for EU

Ændring i industrivirksomheders konkurrencemæssige position uden for EU, sæsonkorrigeret

Anm.: Europæiske industrivirksomheders vurdering af deres konkurrencemæssige position på markederne uden for EU. Negative værdier angiver en forværring over de seneste tre måneder.
Kilde: Macrobond

kvartal efter kvartal været en overvægt af europæiske virksomheder, som angiver at deres konkurrenceevnemæssige position er blevet forringet på markederne uden for EU.

Investeringsmiljøet i EU er blevet værre det seneste år

Forringelsen af den europæiske konkurrenceevne bakkes op af Business Europes Reform Barometer, hvor 45 procent af Business Europes medlemmer angiver, at investeringsmiljøet for globale virksomheder er blevet værre i EU over de seneste 12 måneder. Det er blot 13 procent som angiver, at investeringsmiljøet er blevet forbedret.

Mange nye byrder i EU

Tung EU-regulering

Europæiske virksomheder bliver ramt af en betydelig stigning i administrative byrder og implementeringsomkostninger, som følge af ny europæisk lovgivning. På blot fem år har i alt 80 forordninger og 36 direktiver pålagt europæiske virksomheder hele 850 nye administrative forpligtelser. Det tal vil stige med en stor mængde ny regulering særligt på det digitale og grønne område. Samlet set forventes den nye regulering at koste danske virksomheder mindst 10-15 mia. kr. at implementere¹.

Energipriserne er steget mere i EU

Dyr energi og svær adgang til råvarer

El- og gaspriser i Europa var i begyndelsen af 2024 blevet mere end fordoblet i forhold til niveauet før corona. Til sammenligning er priserne i gennemsnit steget med omkring 30 procent i USA². De fleste europæiske virksomheder har oplevet deres energiomkostninger stige med 25 procent eller mere.

Gas og olie er dyrere i Europa

Ifølge Statista er gaspriserne i Europa 4 til 5 gange højere end i USA. Naturgas er meget billigere i USA (2,53 dollars per million Btu, dec. 2023) end i Europa (11,51 dollars per million Btu, dec. 2023). Prisen på amerikansk olie er også lidt lavere end europæisk olie fra Nordøen. De høje priser på gas og energi er en klar ulempe for europæiske virksomheders konkurrenceevne.

EU er afhængig af energi og råvarer fra omverden

EU samlede energiforsyning har været meget afhængig af gas og olie fra Rusland. EU-landene er generelt meget afhængige af

¹ DI analyse: "Markant stigning i regulering og administrative byrder for danske virksomheder", oktober 2023.

² Business Europe: "Reform Barometer", marts 2024.

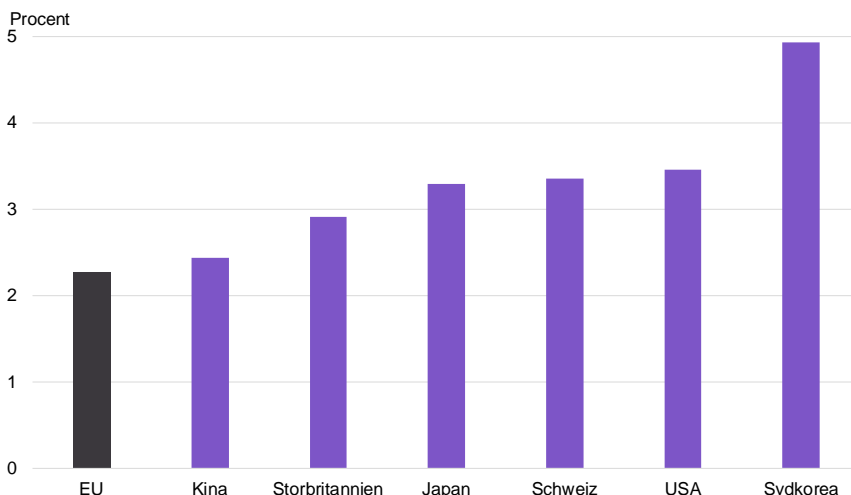
råvarer fra omverden. Ifølge IEA³ er produktionen af kritiske mineraler koncentreret til meget begrænsede geografiske områder, hvilket giver anledning til bekymring for forsyningssikkerheden. Kina står for 60 procent af udbuddet af sjældne jordarter. Forarbejdning af disse mineraler er også meget koncentreret, hvor Kina er ansvarlig for raffinering af 90 procent af de sjældne jordarter og 60-70 procent af litium og kobolt. Kina dominerer også forsyningen af bulkmateriale og tegner sig for omkring halvdelen af den globale produktion af rå stål, cement og aluminium. Ifølge McKinsey står Europa blot for to procent af den globale minedrift og forarbejdning af ti kritiske materialer sammenlignet med Kinas 14 procent⁴.

Få investeringer i forskning og ny teknologi samt langsomme godkendelser

EU er bagud på forskning

Der bliver investeret alt for lidt i forskning og udvikling i EU. Alle EU store konkurrent-lande investerer mere i forskning og udvikling. FoU er afgørende for fremtidens vækst og beskæftigelse. De samlede investeringer i forskning og udvikling ligger i EU på 2,2 procent af BNP mens de eksempelvis i USA udgør 3,5 procent af BNP.

Investeringer i forskning og udvikling i procent af BNP,

Kilde: Verdensbanken

³ IEA: "Clean energy supply chains vulnerabilities", Energy technology perspectives 2023.

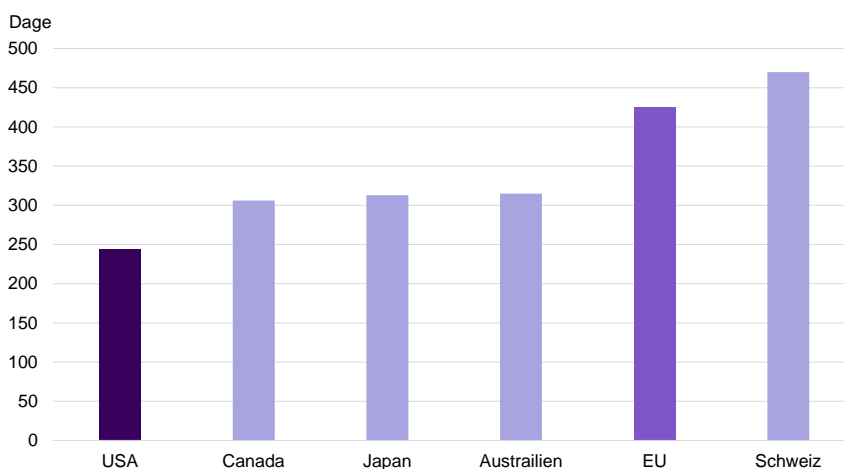
⁴ McKinsey: "Accelerating Europe: Competitiveness for a new era", januar 2024.

Langsom godkendelse af produkter

Når europæiske virksomheder har udviklet nye produkter tager det for lang tid at få dem godkendt så de kan komme på markedet. EU har lange godkendelsestider på nye lægemidler. Eksempelvis tager det typisk seks måneder mere at få godkendt produkter med nye aktive substanser i EU end i USA.

Lange europæiske godkendelsestider på lægemidler

Median tid for produktgodkendelse af nye aktive substanser i 2020

Kilde: Centre for Innovation in Regulatory Science "R&D Briefing 81", juni 2021

Det kan tage over syv år, at få nye innovative grønne produkter på markedet i EU, mens andre regioner kan godkende nye grønne produkter i løbet af 1-2 år⁵.

Investeringer i ny teknologi kan også give erhvervslivet konkurrencefordele. Ifølge McKinsey⁶ er EU kun førende på to af verdens ti tværgående teknologier (næste-generations-materialer og rene teknologier). EU halter efter på områder som kunstig intelligens (AI) og kvantecomputere. ChatGPT nåede 100 millioner nye brugere på kun to måneder – det hurtigste, nogen teknologi nogensinde har nået denne milepæl. Europa investerede i 2023 1,7 milliarder dollars i generativ AI, sammenlignet med 23 milliarder dollars af amerikansk venturekapital og private equity, der gik i disse teknologier.

⁵ International Biocontrol Manufacturers Association (IBMA): "Natural Substances as Plant Protection Products: Europe is lagging behind", juni 2022.

⁶ McKinsey: "Securing Europe's Competitiveness", september 2022.

Få globale supervirksomheder kommer fra EU

I november 2023 var der 35 generative AI-virksomheder i USA, som var vokset til en markedsværdi på over 1 milliard dollars, men kun tre i Europa.

EU har få globale superstjerne-virksomheder

Der er kun tre virksomheder fra EU blandt verdens 30 største virksomheder (målt ved markedsværdi). I Danmark kan vi være utrolig stolte af Novo Nordisk, som har vokset sig til Europas største virksomhed. Der er utrolig få europæiske virksomheder som gør Novo Nordisk følgeskab på listen over verdens største virksomheder.

Verdens største virksomheder

Opgjort markedsværdi ved udgangen af marts 2024

1. Microsoft, USA
2. Apple, USA
3. NVIDIA, USA
4. Saudi Aramco, Saudi-Arabien
5. Alphabet (Google), USA
6. Amazon, USA
7. Meta Platforms (Facebook), USA
8. Berkshire Hathaway, USA
9. Eli Lilly, USA
10. TSMC, Taiwan
11. Broadcom, USA
12. Novo Nordisk, Danmark
- ...
19. LVMH, Frankrig
22. ASML, Nederlandene

Kilde: companiesmarketcap.com

Der er 12 virksomheder fra EU i top-100 (hertil kommer 6 virksomheder fra Schweiz og Storbritannien).

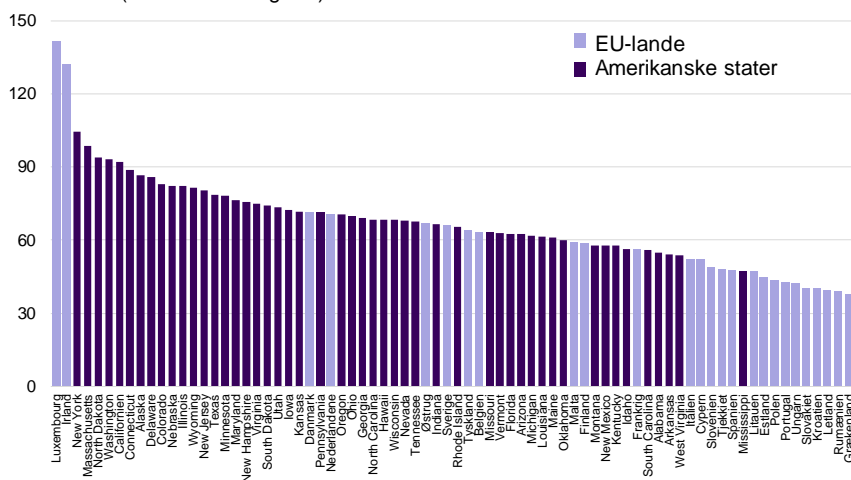
USA giver Europa baghjul

EU er økonomisk bagud

Borgerne i EU halter velstandsmæssigt efter amerikanerne. Ifølge IMF har EU-borgerne et velstandsniveau der er 30 procent mindre end amerikanernes. De fleste EU-lande har et væsentligt lavere velstandsniveau pr. indbygger end i USA.

BNP pr. capita 2022

1.000 USD (købekraftskorrigeret)

Kilde: Eurostat og BEA

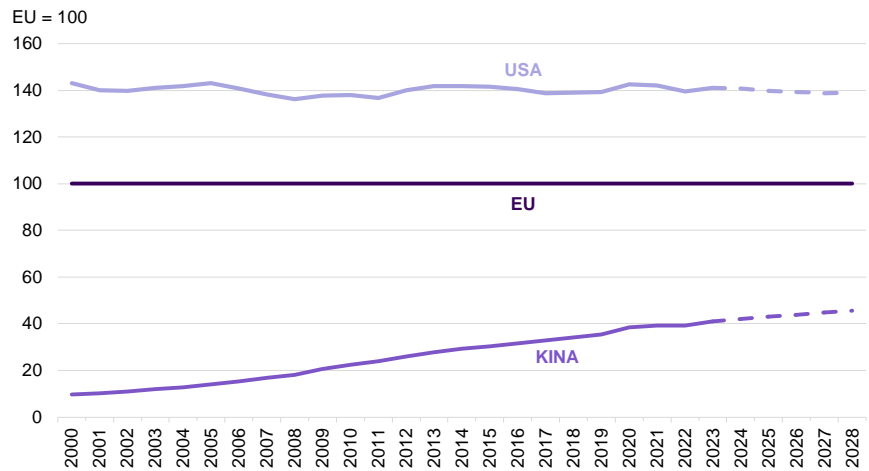
Danmark, Nederlandene, Østrig, Sverige, Tyskland og Belgien ville velstandsmæssigt ligge i det amerikanske midterfelt. Luxembourg og Irland har et velstandsniveau der er større end alle de amerikanske stater. Indbyggerne fra Italien, Spanien og alle de østeuropæiske lande er i gennemsnit fattigere end indbyggerne fra stort set alle de amerikanske stater.

USA har et økonomisk forspring

BNP pr. indbygger (korrigeret for købekraft) har over de seneste 25 år konsekvent ligget ca. 30 procent lavere end i EU end i USA. Prognoser for IMF tyder ikke på at EU er ved at hente ind på amerikanernes forspring. Tværtimod så er forventningen, at USA vil oprettholde et uændret forspring over de næste fem år.

USA har et økonomisk forspring

BNP pr. indbygger, opgjort i USD, faste priser og korrigeret for købekraft

Kilde: IMF

Kina kommer stærkt fra baghjul

Det relativt konstante forhold mellem EU og USA er ikke udtryk for, at der bliver opretholdt *status quo* i verdensøkonomien. Kina er stormet frem og er hentet økonomisk ind på Europa. Kina forventes også i de kommende år at opretholde en højere vækst i EU. Kineserne vil dog fortsat have et markant lavere velstandsniveau end i EU.